

BLOPIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy evre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Nincs ellenség a magyar földön.

Ezt jelentette a héten a sajtóiroda. A magyar föld lerázta magáról az ellenséges hadakat s a ragyogó tavaszi nap a hármás halom és négy folyó határain belül nem talál orosz, ha csak nem fogságban. Nem kételkedtünk soha abban, hogy a Kárpátok erős gerince és fiaink vitézsége jobban megvédi hazánkat, mint a legerősebb várak, mégis bizonyos fájó hangulat nehezedett a lelkekre, mikor a Kárpátok gerincén innen — habár csak kis helyen is — oroszok lába nyomait kellett tűrni ennek a vérrel szerzett drága magyar földnek.

Az orosz haderő már másodizben kísérelte meg a magyar földre a betörést. Az első betörés idején a hegyi utakon, árulók által vezetve, lopva jöttek be azzal a nagy reménységgel, hogy néhány nap alatt elérik a nagy magyar alföldet s nem fognak többé éhezni, mert ott jó, puha magyar kenyér fogja várni az éhes kozákokat és muzsikokat.

De bizony azok akkor sem jutottak messzire, mert kenyér helyett ágyúk torka fogadta őket s aki nem tudott idejekorán visszamenekülni, annak a halál adott éjjeli szállást a Kárpátok lejtőin, hol ezrével állanak a névtelen orosz sirok intő és figyelmeztető jelül: Ne bántsát a magyart!

Az első orosz betörés sem tudott boldogulni, noha ránézve kedvezőbbek voltak a körülmények s ha mégis aggódtunk, mert, amikor teljesen felkészülve talált bennünket a muszka invázió, ez az aggodalom csak a magyar föld iránt való szeretetünkből magyarázható.

Mi könnyen hevülő, könnyen lángra lobbanó nép vagyunk. Azt szeretnők, ha minden nap újabb és újabb győzelmeket szülne, nagyokat, világra szólókat. Ha napokig nincs nevezetesebb jelentése a főhadvezetőségnek, akkor mindig a peszimizmus vesz erőt rajtunk s a hallgatást arra magyarázzuk, hogy biztosan valami baj történt.

A két szélsőség között hajladozunk hol ide, hol meg amoda. S az ilyen idők alkalmasak arra, hogy még a legképtelenebb híreknek is hitelt adjunk.

Az a mi nagy bajunk, hogy nagyon kevésbé ismerjük a földrajzot. Nemcsak a messzebb eső országok földrajzát nem ismerjük, hanem bizony,

eléggé elszomorító, hogy még hazánk kerületi viszonyait sem ismerjük.

A legtöbb ember olvassa az újságot, de alig jut eszébe száz közül egynek, hogy a térképen figyelemmel kísérje az események hullámzását.

Igy azután nem csuda, hogy amikor a főhadvezetőség világosan megindokolta, hogy stratégiai szempontokból a Kárpátok néhány pontján egy kissé hátrább vontuk védővonalunkat, már akadtak olyanok is, akik Miskolcon oroszokat láttak.

Mintha bizony az csak úgy menne, hogy az ellenség gyorsvonatra ül s egy éjszaka beszaladja az ördögös masinával a fél országot.

Még mindig nem vagyunk tisztában a modern háború technikájával, még mindig nem tudjuk, hogy mi az a pozíció-harc, mi az a megerősített lövészárkokból vívott küzdelem.

Pedig hát megtanulhattuk volna. Ime, nincs a szövetséges franciának és angolnak annyi ereje, hogy a nyugati harctéren visszaszorítsa a németek vasgyűrűjét.

Ne féltsük mi sem a Kárpátokat. Az a szép illúzió elszállhat, hogy az ellenség előtt áthághatatlan, annyi azonban bizonyos, hogy az az ellenség, mely a Kárpátok taraját átlépte, az a mi erőnk hatalmas tüze alatt elpusztul. Az ország termő földjére ellenséges csapat nem teheti lábát, mert azt egy áttörhetetlen gát választja el az ellenségtől.

Ha eddig ellentálltunk dicső német szövetségesünkkel s az arányokat már-már sikerült kiegyenlíteni, most már nem szabad bizalmunkat egy pillanatra sem elveszíteni a végső győzelemben.

Az a mienk lesz! Annak a mienknek kell lennie!

Most már Galicia lankás földjén futnak az oroszok. Most már ők is tudják, mert kétszer tanulták meg, hogy a Kárpátokon őrt áll a magyar s a magyar földnek mindig lesz annyi ereje, hogy nem tűri meg az ellenséget. A magyar föld nemcsak kenyérrel táplálja fiait, de a magyar föld erős lelket, acélizmokat is ad gyermekeinek, hogy ha kell, az egész világgal szemben is megvédelmezhezzék.

Nincs ellenség a magyar földön. Az ország határain kívül harcolnak fiaink. És idebenn, most már az ellenségtől felszabadult talajon is megindult az áldásos tavaszi munka, mely szintén egyik erős eszköze annak, hogy a küzdelemből mi és hű szövetségesünk kerüljünk ki diadallal.

A világháború csalódásai és meglepetései.

Irta: Karafiáth Márius dr

Folytatás.

A lublini és ivangorodi visszavonulás eitörpül az eddig felsorolt csalódások mellett. Azok a háború változó szerencséjének megszokott hullámzásai. Szövetségünkkel együtt csak egy nagyobb csalódás ért: harmadik szövetségestársunk semleges viselkedése. De ez sem volt kétségbeesítő csalódás. Szintugy nem csüggedtünk el a meglepetésszerű szerbiai visszavonulásra sem. Ennek okát tudjuk. Azt, hála a gondviselésnek, nem hős csapataink alsóbbrendűségében ismertük fel. Jelentősége hála Istennek, igaz ügyünkre nem végtelen; szintugy Przemysl eleste sem. Hogy az oroszok néhány kárpátaljai vármegyénkbe betörték, eleinte sokunkat megijesztett ugyan, de nem lepett meg minket. Tudtuk, hogy Oroszország emberrel győzi, de tudtuk azt is, hogy a mi fiaink lelkesedéssel hazaszeregetőik sugalta, halálmegevető, hősi bátorsággal és kötelességtudással állnak elébe. Ebben a bizalmunkban nem csalódtunk. Ezért indokolt az a meggyőződésünk, hogy Isten segítségével végre megis mi ülünk majd, hű szövetségünkkel együtt diadalt a muszka, vad tömegek fölött!

A csalódások, a végtelen meglepetések szám és jelentőség szerint értéke, melyről ellenségeink beszámolhatnak, amint látjuk, oly nagy, hogy a győzelem serpenyőjét a központi hatalmak javára súlyosbítja. Ennek valószínűségét különben más okoskodással is erősíthetjük meg. A mostani hadviselés a végső győzelem biztosítékát annak az értelmiségnek, műveltségnek s azoknak a tisztán emberi értékeknek összegéhez köti, melyet valamely nép felmutatni képes. A „militarizmus“ egymaga nem dönt. Ezért hiába való Kitchener lord tulbajtott erőlködése, hogy azt a bizonyos kétmillió angol hadsereget előteremtse, amellyel már most Angliára is rá szeretné kényszeríteni azt a militarizmust, amely ellen az — amint ott szerte hirdetik — tulajdonképen kardot rántott. Hiába való, mert hol vannak a nagy brit birodalomban azok a szellemi és erkölcsi kellékek, hol van az a hazafias áldozatkészség, az államérdekek az az odaadó támogatása, az az önzetlenség, amely egyedül képes megteremtteni a német értelemben vett militarizmust: a néphadsereget? Ezek a feltételek, melyek nélkül nem lehet magasabb fejlettségű államszervezet, az entente népeiben nincsenek meg. A megrendült nemzeti önzert erőltetett ágaskodása, melyet most Franciaországban látunk, a korlátlan kényuralmat nyűgő orosz nép felcsigázott vallásos fanatizmusa nem pótolhatja ezeket a kellékeket. Ennek az igazságnak a fölismerése az entente legkeserűbb csalódása.

Ezzel szemben azt kellett a háború szitóinak látniuk, hogy a földkerekségen csak egy nemzet van, akiben a modern háború győzelmes befajzásának minden feltételét megtalálhatják és ez: a mi szövetségeink. Bámulattal és szívszorongva látják, mint emelkedik Németország erkölcsi és állami értéke nap-nap után, mind magasabbra, hogy ebben a titáni háborúban a legnagyobb tevékenységet kifejttesse. A mi lelkünk pedig hódolattal telik el a germán nemzet iránt, melynek otthonmaradt tagjai is, ki-ki a maga hatáskörében serénykedve, vállatva dolgozik a csatateren küzdő testvérével hazája erkölcsi és állami nagyságának biztosításán. Az olyan nemzetet, mely férfias komolysággal mondja: *mindent kockára teszünk, hogy mindent nyerjünk!* nem lehet letörni. Németországgal együtt, egy csatában harcolva nekünk is csak győzünk lehet.

És itt eszembe jut *Beaconsfield* lordnak a 70-es évek végén Londonban elmondott egyik beszéde. *Beaconsfield*, *Andrássy* és *Bismarck* kiváló munkatársa, a nemzetiségnek volt híve s ebben a legnagyobb ellentete *Gladstone*. Akkoriban a német-orosz viszony nagyon kielesedett és *Beaconsfield* azt mondta: „Ha Anglia most az eszét elveszti, *Gladstone*t választja meg miniszterelnöknek; ha újra megtalálja, engem választ majd meg . . . *Abban a háborúban, melyet Németország Francia- és Oroszország ellen viselne, Anglia, életérdekeit helyesen felismerve, sohasem járulhat hozzá az orosz befolyás s az orosz hatalom gyarapításához.* . . . És Anglia most elvesztette az eszét. Az intő szöveg teledésbe merült, de a háború oly sok csalódása és keserű meglepetése után, visszahajgja bizonyára felszavarta már *Grey* és *Churchill* urak lekiismeretének színeit nyugalmát. Politikájukkal sikerült Nagy-Britanniát kutyaszorítóba juttatniok, ez pedig olyan kényes állapot, mely könnyen végzetessé válhat arra nézve, aki benne van.

Vége.

Olcso vagy Élet.

*Csodálatos, hatalmas, gazdag Élet
Görnyed, bus, vézna vagy most és szegény,
Halál kutyái állnak szembe veled
Lövészárkoknak sáros rejtékén.
Tajtéko szájjal hogy csaholnak
Iszonyutok, gyötrő örületek.
Oly bus a Ma, oly ijesztő a Holnap
És szaporodnak egyre a sebek.*

*Otthon ur voltál, nem volt semmi drága,
Mind a tied, mit szád, szemed kíván,
De itt, hol hullák állnak yarmadákba,
O mily olcsó vagy és milyen silány!
A Jézus Krisztus halt meg egykor érted,
Hogy lennél ur a nagy világ felett,
Sok jó anya szíve hiába féltett,
Assák minden felé a sírhelyet.*

*Az ember buta gögje, büszke dölyfe
Szurony s golyóval állja utadat.
Reményd törve és hited megölvé,
Hajszolnak, üznek mint fáradt vadat.
Mind összeromboltta már a torra
Dühöd sok ellenséged a Halál,
Hiába rázol, vágod eltiporva,
Mert egyik mégis sziveden talál.*

*Kurjongató, dicsőítő cifra Élet,
A jó Istennek órád nem jutott,
Mert hogy szemed az éjszakába mélyed,
Milyen közel van, ugye most tudod?
Mit elfel-dél, buzgó szent imára
Rozs nyelved megtalálja most a szót,
Fádsút szíved megtalálja most a szót,
Vágyad csak az, hogy fedjen a boszót*

*Szegény, bus, csüggedt sápadt vézna Élet
Azért én téged még se féltlek
A zivatar, a vérsz majd szerkeszéd,
Magyar rónákon rád vár sok telek.
Ez próba volt csak és ha visszafordul
Éltévedt lelked az Isten felé,
Hozzád hajolva felemel a porbut,
Légy ur a földön, mint ő rendel.*

Xersék János.

Az új hadikölcsön jegyzését mindenki hazafias kötelessé- gének ismerje!

Az orosz nép története és világ- uralmi politikája.

Folytatás.

Amde ebben az időben Konstantinápolyban már régen a török az ur. Amikor a görög császárság végső elyengülésének idejét élte, az orosz uralom sokkal tehetlenebb volt, hogysen az öröklésre való jogigényét csak be is jelenthette volna. A görög császárságot tehát megbuktatta, helyébe új s egészen más uralmat állított egy idegen világhódító faj, a *turáni török*. Végzetes csapás volt ez az orosz törekvésekre nézve. E törekvések megvalósítását tehát ismét félre kell tenni, el kell halasztani arra az időre, amikor az oszman uralom is leéli magát.

Van tennivaló addig is elég. Be kell fejezni az orosz népek egyesítését, meg kell kezdeni az új Oroszország belső konszolidációját, és bár a moszkovita fejedelem hatalma alattvalói fölött óriási, mégis meg kell még jobban erősíteni a fejedelmi autokráciát a bojároknak (nemeseknek) szolgálai alázatosságba burkolt lázongási és forradalmi hajlamaival szemben.

A gyanusakat el kell fogatni, s azével kell őket leöletni, az elégedetlenkedőket fel kell négyeltetni, az árulókat felakasztatni. A cárevics külön véleményre vetemedett. Rettenetes Iván agyonütötte tehát saját fiát. Kihal e miatt a dinasztia. Trónbitorlók: orgyilkos, szűkött barát, szédelgő követeli és foglalja el a trónt, mert a bojárok erkölcselenségében, a nép babonás hiszékenységeiben támaszokat talál mindegyik. Kiűt a belháború. Le kell szurni, karóba kell huzni a bitorlókat, ki kell verni a belzavarok révén betolakodott lengyeleket, aztán törvényes trónörökös után kell nézni, hogy a szörnű viharok lecsillapuljanak végre.

Igy jut a trónra a mai Romanov dinasztia.

De a zavarok ezzel nem mulnak el teljesen. Oroszországnak ez a belső forrongása tiszta világtársban tarja fel az orosz népnek régi kultúrán síó, de nagy nemzeti katasztrófától visszatejesztett, kulturálan, ázsiai, naiv, hiszékeny, ra,ongó, de kulturára, sőt nagy tettekre képes lelkületét. Oroszország olyan képet mutat ebben a korban, mint valami vulkánmező: földalatti eruptív erők dolgoznak benne. Itt egy nyílás, mely gözölög, füstölög, kitörni készül; amott már megrengett a föld, kitört a vulkán s a láva mindent eltemet utjában, de ugyanakkor átalakít és épít. És az orosz földnek ez a jellege maig sem változott. Oroszország még ma is a szolgaság, az elégületlenség, a titkos üzemek, megvesztegetések, orgyilkosságok, fejedelem-gyilkosságok, parasztlásadások és forradalmak hazája; Oroszország erejét kezdetől fogva belső láz emészti, de nem képes fölemészteni.

Oroszország olybá tűnik fel, mint egy belső bajokban szenvedő óriás; s ez a lától győőrt óriás időnkint meg-megmozdul, betegesen csillogó szemekkel körültekint, kinyújtja mohó vágygal óriási tagjait, táplálkozni, élni, erősödni, hisni akar.

Csakhogy azok a javak, melyek az ő erősödésére mulhatatlanul szükségesek volnának, a XVIII. században is mind idegen hatalmasságok birtokában vannak. Amíg Oroszország széttagolva, megbénítva a morgol járom alatt nyögött, szomszédjai, sőt vad-idegenek körülötte mindent lefoglaltak s ő úgy hissi, úgy tudja, hogy mindent ő előle, sőt töle harácsolnak el.

Lám a Balti tenger partja, egész hosszában, honnan egykor varég őseik érkeztek, a svédoké. Litvániát, Ukrainát, amelynek lakói pedig oroszok, s melynek birtoka közelebb hozná őket Délhez, Nyugathoz, magához kapcolta a lengyel. A Fekete tengert, sőt az alsó Dneper is, melyeknek hullámai egykor Aszkold, Oleg, Igor és Szvjatoszláv hajóit ringatták és legendás hőseit vitték Konstantinápoly ellen, elfoglalta a buszurmán, mint ahogy ők a törököt neventék; az már a hitetlenké. Még a Kaspi tenger szökutója is zárva van előlük, mert azt meg Perzsia bírja.

As a mérhetetlen, végelláthatatlan Szarmat síkság, melyet itt-ott csak egy-egy nyírfa-pagony, vagy terjedelmesebb fenyves-erdő, egy-egy halom vagy dombor tesz változatosabbá, nagy kiterjedésű mocsarakba vesző tundrás partok közt zárt tavak vagy kell befagyott tengerek fele siető folyóival, valóságos kaloda volt az orosz nemzetre nézve. Itt, e börtöben, elzárva a levegőtől, a kulturához, a gazdasághoz, a hatalomhoz vezető uttól: a tengertől élt duzzadó erőnek kényszerű elnyomásában az orosz nép.

Eat a helyzetet senki sem értette meg és senki sem fájlalta annyira, mint a Romanov dinasztia harmadik tagja: Nagy Péter, és amint megmutatta, senki sem tudott ezen a helyzeten annyira segíteni, mint ő. Már gyermek-korában a hajókázás volt a szenvedelme.

Majd kijelentette, hogy el akar menni tengert látni s el is ment a Fehér tenger partjához, Archangelskébe, mely Oroszországnak egyetlen kikötője volt. Peter környezete szörnűkűdött ezen az elhatározáson. Az orosz ember előtt a tenger az ismeretlenség minden veszedelmét rejtette magában. Pedig ez az elhatározás programot fejezett ki: „Tengerre orosz, el a tengerre!”

N. Péter új gondolatot vet az orosz politikába, az európai civilizációért való küzdés gondolatát. Ennek az érdekében utasik Nyugatra, tesz látogatást az európai udvaroknál, hol orosz cárt még nem láttak, ezért vegyül el a nyugati élet hullámaiba, ezért áll be hajó-ácnak és tanul még hajót építeni, ezért les el és tanul meg mindent itt Nyugaton az államkormányásástól kezdve az udvarláson át ig egészen a borotválás mesterségig. Otthon aztán minden tanulmányát érvényesíteni törekszik, hogy ázsiai barbár népet európaivá tegye. Eltiltja a földig érő hosszú orosz bunda viselését, vagy rendeltileg levágatja a bunda alját, elrendeli a borotválkozást, némely nemesét maga borotválja meg, eltiltja a nők szokásos elzárását, ellenben szalont nyit palotájában, bálokat rendez, aminőket a francia udvarnál látott. Egy francia követ beszél, hogy a Péter udvarán tartott bálok paródiái a francia udvari báloknak. A társasághoz nem sokott művelten orosz dámák összebujva bámul-

nak és hallgatnak. Így akarja minden áron kisimítani pallérozatlan, ázsiai nemzetét az, aki mindesek mellett egész életén át durva és ázsiai maradt. Csíját azonban elérte népének ez a nagy pedagógus. Az orosz fogékonyág gyorsan rátért az európai műveltség útjára s Péter volt az „utolsó barbár.”

De Péter adott erős és öntudatos lendületet Oroszország nagyhatalmi politikájának is. Az az egyetlen kikötő, mely a Fehér tenger partján egyedüli kivezető és így csak kerülő utat nyit az orosz törekvéseknek, az év legnagyobb részében be van tagyva. Ily módon Oroszországnak évenként csak néhány hónapon át lehet a külvilággal közvetlenül közlekednie. Ez nem felelhet meg egy nagyhatalmi állásra törekvő nemzet érdekeinek. Tengert kell tehát szerezni Oroszországnak. De a tenger Svédország és Törökország birtokában van. Ez a helyzet kijelöli N. Péter politikájának irányát, mely egyelőre Svédország és Törökország ellen irányul.

Svédország ez időben északi nagyhatalmasság, de trónjára csak az imént került egy ifju, akinek komolyságában nem hittek a szomszédok: a lengyel és a dán király. A kor szellemében pedig bent élt egy divatos politikai törekvés, az: hogy magukat leélt államok javait fel kell osztani. Területéhes, csak nem rég felcsaperedett államok nysgyobbodni akarnak. Csak nem rég alakult egy szövetség a svéd királyból, a porosz és az erdélyi fejedelemből, mely Lengyelországot akarta felosztani. Ez a törekvés dugába dőlt. Most egy másik szövetség alakult a lengyel és a dán királyjal Svédország felosztására. N. Péter örömmel csatlakozik a szövetséghez harmadik tagul. A svéd király politikai megfontoltság nélkül szűkösökdő kalandos ifju. Egy orosz történetíró találon nevezi az „utolsó varág”-nek. És az okosabbnak bizonyult „utolsó barbár” leveri az „utolsó varágot”; elrabolja a Balti tengert s utat nyit nemzetének a Nyugatra. De a Keletre vezető ut, a Fekete tenger, még sárva van Oroszország előtt s ez a töröké. Felhasználja tehát az alkalmat s kinyújtja kezét a Fekete tenger birtokáért is, de tapasztalja kellett, hogy a török még mindig erősebb mint ő. Csak feleségének, a szobaleányból cárnévá, később cárnővé felemelkedett eszes asszonynak sikerült férjét és vele Oroszországot megmenteni a legnagyobb katasztrófától. Ez a kudarc mélyen lesújtja, de hódító politikáján mit sem változtat. Keletre fordul tekintete és elrabolja Perzsiától a Kaspi tengert.

N. Péternek politikai sikerekben és csalódásokban gazdag élete program az új orosz politikának. Lesur a XIX. század elején kiadott egy okmányt, melyben N. Péternek a világhatalom megszerzésére vonatkozó végrendelete volna lerakva. Habár az okmány hamisításnak bizonyult, ám azért tény, hogy N. Péter végrendelezett. Végrendeletét életében és tetteiben hagyta hátra és utódai e rendelkezés célszát jól megértették.

(Folyt. köv.)

A lengyel nép és a világháború.

Irta: Nemes Árpád.

Szívek, lelkek, mélyéig hat Sienkievicznek, a világhírű lengyel regényírónak a világ művelt népeihez intezett azon mélyen átértett megrendítő felhívása, melyben szerencsétlen honfitársainak megsegítéséért

könyörög. Valóban a mai óriási világháború borzalmaival senki jobban nem érzi, mint es a szerencsétlen nemzet. Rokonsszenvünk, részvétünk, érdeklődésünk a szabadságszerető, derék lengyel nép felé fordul, akinek zokogó ajakán talán soha nagyobb buzgósággal nem szállt fel a Himnusz, hogy: „Szent oltárodnál térdre hullva kérünk, Szabad hazánkat óh add vissza nekünk!”

Igen, ezért, a szabadságért könyörög a lengyel már 120 esztendő óta, ezért eped, ezután sóvárog.

1795. október 24.-ike szomorú dátum a lengyel nép történetében. Egy bámulatra ragadó, hősies ellenállás után durva orosz csizmak sárba tiporták szabadságát. Lengyelország megszűnt. S e nemzet élete ettől kezdve folytonos küzdés, folytonos törekvés arra, hogy amitől erőszakkal fosztották meg, ami nélkül élni nem érdemes, azt visszazerezze.

Sokszor tett kísérletet, de mindannyiszor eredménytelenül.

A világháború kitörésével végre ütött a szabadulás órája. Legalább is úgy látszott. A lengyel szeretett magyar barátainak csatasorába állhatott. Az orosz azonban jól tudta, hogy a szabadságszerető nép ujra megragadja az alkalmat, fegyvert fog szabadsága kivívásáért, azért a lengyel nép minden egészséges emberét besorozták katonának s a lengyel ezredeket távol szorított hazájuktól Szibériába, az Ural hegy-ségbe, Ázsiába és főleg a Kaukázusba vitték.

De a fiatal tanuló ifjúság otthonmaradt, arra, ugylátszik, az orosz nem számított. S ime! Megszülettek a lengyel legionáriusok s kipirult arccal, a lelkesedés lángja gyújtó hevével rohantak a csaták tüzebe s dobják oda ifjú életüket imádott hazájuk hőn óhajtott szabadságáért. Leszámoltak életükkel. Tudják, hogy az orosz generalissimus nem tekinti őket szabályszerű hadviselő félnek s ezért, aki közülük élve az oroszok karmai közé kerül, az a halál fia. De ez sem retenti vissza őket, sőt annyira fokozza bátorságukat, hogy a lengyel legionárius inkább hősi halált hal, de magát soha, semmi körülmények között meg nem adja.

Örömmel, büszkeséggel nézzük lengyel testvéreink hősiességét és bizunk, hogy az isteni Gondviselés megelégteli már e nemzet bűnhődését, mely a szenvedések keserű kelyhét már fenékgig kiürítette s a félelmet nem ismerő, hősi ellenállás meghozza e sokat szenvedett nép számára a szabad, boldog életet.

Tanítóképzőnk ünnepe.

A hadbavonulás mámoros kedve rég elszállt a lelkekből. Az az idő is elmúlt, amikor a haszérkesz első sebesülteket még kivétel nélkül hőskül tiszteltük és szent megilletéssel és bámulattal néztünk fársdt arcukba s tévován tekintgető szemükbe.

Nagyjában már a sebesültek gyöngéd fogadásán, dédelgetésén és tiszteletén, szereteten sugárzó látogatásán is túl vagyunk. Már megszoktuk őket a lassan nem is érdekel, lassan el is feledjük, ki miért s honnan hozott haza béna kezű, bicogó lábát, örökre kihűnyt szemet, sipoló tüdőt, roncsoló testet vagy elborult elmét.

Az oly népszerű csakaszürke már-már kezd divatját múlni. . . Nem csoda: drága piros vértől, kemény harcban issadt verejtéktől, szenvedések s fájdalmak facsarta könnytől, fagyasztó hótól és lucaoktól piszkossá, mocskossá vált.

De a tömegnek ettől a hálátlan kiserőségétől, lelki ürességétől minden igaz

magyar léleknek kell óvakodnia. A jövő nemzedéket, az ifjúságot pedig óvunk kell. Hisz őket nekünk kell a ma hőseinek és vértanúinak kegyeletos tiszteletére, hála és követésükre készető bámulatra nevelnünk, mint ahogy bennünket is így neveltek a 48.-as honvédek szent tiszteletére.

Ez nemcsak az iskolának, hanem ez az egyeseknek s a társadalomnak is legnagyobb nemzeti kötelessége. A ma hőseiben a haza halálos és önfeláldozó szeretetének új s eleven, friss hatóerejű példaképeit láthassuk.

A nagyság látásán szent félelmet érző arccal haladjanak el ifjaink s gyermekeink hős katonáink mellett. Neveljük őket úgy, hogy lelkük sugallata szerint kötelességüknek érezzék a hős katonák köszöntését.

De ha az *egyesek* s az *egyesekből* álló társadalom nem is tördökik e nagy kötelességével, az iskolának minden alkalmat föl kell használnia, hogy növendékeire ilyen irányban hathasson.

Ily céllal tartott a múlt hó 24.-én tanítóképzőnk is egy kereteiben szerény, de bensősége s őszintesége miatt annál meghatóbb és nevelőerejű házi ünnepséget abból is alkalomból, hogy a szerb harctér hősiesen küzdött és megsebesült tanárai, Schaffer Ferenc egy évi szabadságolása folytán ismét beállhatott előbbi munkakörébe.

A tanári testület Schaffer Ferencet munkábaállása előtt egy rendkívüli tanárszéki gyűlésen üdvözölte. Az üdvözlést megelőzően a tanárszek előtt Horváth Antal igazgató olvasta föl a tanári testület tagjainak hazafias és pedagógiai célszát közös indítványát az intézet harctéren járt és hazatérő tanárainak üdvözlése ügyébe. A követésre és elterjedésre méltó indítvány szöszereint ez:

Indítványozzuk, hogy a még folyó nagy conflagratio idején a magyar haza védelmében vívott igazságos harcaink összes csatáterein tényleg résztvevő mindazon kartársainkat, akik polgári hivatásos munkájukat körünkben újra megkezdik, őket személyenként és egyenként megkülömböztetett ovációval fogadjuk, még pedig egy rögtönzött házi ünnepség keretében.

Ennek bevezetője legyen mindenkor egy rendkívüli tanári ülés és folytatója a tanári testület és az ifjúság közös részvételével a programmszerű ünnepség.

Az ünnepség kiemelő mozzanata legyen, hogy az ifjúság üdvözlő szónoka mellett mindenkor ott álljon a zászlótartó az intézet háromszínű lobogójával.

Indítványozzuk, hogy a harctérről visszazérkesz tanárokat az intézet növendékei a hivatásos munkájuk megkezdésének napjától annak végéig mindenkor megkülömböztetett tisztelettel üdvözöljék, a hősi halállal elvérzettek emlékéit pedig mindenkorra, nem múló kegyelettel megőrizsék. Eppen ezért:

1) A testi épségükben megmaradó tanárokat a tanítási órákra vaó be- vagy kilépésük alkalmával a mindnyájunkat megillető egyszerű felálláson felül megjelenezsék.

2) A testi épségüket vesztett tanárokat pedig esen üdvözlés mellett mind az intézet falain belül, mind azon kívül, tehát a nyilvános utcákon és tereken az intézet növendékei mindenkor oly formában köszöntsék, hogy megállanak, arcukkal feléjük fordulnak s így emelik meg a fővegüket.

3) A hősi halállal elhalt tanárok emlékéit pedig a növendékek mindenkor úgy ápolják és őrizsék meg, hogy halottak estéjén, amikor az intézet ifjúsága az 1848—49. évi szabadságharcban elesett honvédek sírját a kőtemetőben megkoszorúsza, az ifjúsági szöszök különös kegyelettel emlékszsék meg az elesett hős tanárokról is és ennek jelölül a síremlék talapszátára egy külön korszort helyez el a halálósás naoján és annak minden évfordulóján — ha az megállapítható: e napon, ha nem, akkor halottak napján, az intézet épületére a gyászlobogó tűszendő ki.

A tanári testületnek es irányban hozott határozata az intézet Rendtartási Szabályzatában megfelelő helyen beszöszendő, ille-

töleg az Ifj. Önképzőkör alapszabályaiba közzétételre bevezetendő s ezeket a pontokat az iskolai évek megnyitó ünnepségén az intézet igazgatója mindenkor fölolvastatja és a kegyelotes megemlékezéséről az évi érteitökben is beszámol.

Abban az esetben pedig, ha az 1) és 2) pontban érintett tanárokat a közoktatásiügyi kormány akár előléptetés, akár egyszerű áthelyezéssel más intézethez rendeli ki, e határozatokat az intézeti igazgató az illető társintézethez küldi át szives tudomásulvételre és hozzájárulás végett.

A tanári testület az indítványt egész terjedelmében egyhangúlag elfogadta. Ezután az igazgató, *Fekete Józsefet* és *Baker Bélát* tölhívta, hogy *Schaffer Ferencot* hívják be a gyűlésre, hogy őt a tanári testület munkája megkezdése előtt ünneplhesse.

A tanári testület *Schaffer Ferencot* belépésekor lelkesen megjelenszte, majd *Köveskúti Jenő*, int. igazgató a tanári testület nevében mint az intézet hős tanárát, büszkeségét, szives, meleg szavakkal üdvözölte. *Schaffer Ferenc* nagy meghatótsággal fogadta a meleg üdvözlést és közvetlenül szavakban mondott érte köszönetet. Ezután az egész tanári testület átvonult a rajzterembe, ahol az ifjúság nevében *Vándor Károly* ifj. elnök üdvözölte az ünneplést.

Schaffer tanár szeretetből fakadt szavakkal viszonozta rég nem látott diákjainak üdvözlését. A szép ünnepség az igazgatónak az ifjúsághoz szóó buzdító beszédével záródott.

F. J.

Levelinkre hadisegély bélyeget ragasszunk.

A 26-osokról.

Egy képeslapot és egy rózsaszínű tábori kártyát mutattak be Szerkesztőségünkben. Mindkettő a vezérkari főnök által minapán kiemelt s a Kárpátokban hősileg küzdő esztergomi 26-os ezredből származik, kik közt annyi barsi és lévai vérünk teljesíti a király s a haza iránt való köteleességét.

A képeslap az ezred régi, közel kétszáz éves zászlójának azt a friss szalagját ábrázolja, melyet Esztergomból primási szentelés legközelebb küldtek hős fiaink után. A művészi kivitelű szalag egyik szárnyán egy sereg évszám és csatahely neve van, melyeken a XVIII. és XIX. században az ezred résztvett. A másik szárny a múlt évi nagy csatákról emlékezik. *Krasznik, Zdrapy, Zarszów, Lublin, Ivangorod* nevek hirdetik szent fogadalmukat, a „Mindvégig kitartunk!”-ot. Ezt a fogadalmat ama friss véráztatta dicsőség helyek óta a legujabban is dokumentálta az ezred. Egy hónap előtt április 14.-én a Határhegyfalunál levő *Ceremcha-hegyen* vettek nagy győzelmet az ellenséges kolosszuson, mely teljesítmények hatása alatt a hadvezetés mint példaként külön is szükségesnek tartotta az ezredről való megemlékezést; megtoldván ezt azzal, hogy a kitüntetés javaslatot sürögösítve bekérte róluk Ez alkalommal ezredesük *Tlaskal Lajos* a vaskoronarendet kapta meg. A legméltóbb katonaméret ért magas kitüntetés nagy örömet szerzett az ezred legénységi és tiszti körében; mert mindenki tudta, mert érezte közvetlenül, hogy bálványozott ezredparancsnokukban vitéz katonai erényei mellett egy másik tulajdonság is ékes: a pártatlan szívesség.

Az ezredes urnak ez az ékessége — a nekünk mutatott másik reliquiából, a rózsaszínű táborikártyából legalább ez tűnik ki — a harc színhelyétől messze, idehaza is megismerszett. Az alatta szolgáló barsi hadfiak egyikének hozzátartozója kereste őt fel a ceremchái hegyi csata után. Erre a levélre válaszol az ezredes. Mindenoldalú diszkreció elkövetése nélkül véljük közölhetni azt. Az írás tenorja, szelleme sokaknak lesz vigaszul,

kik e kemény napokban katonafiaikért agódnak. — Mi csak azt kívánjuk, hogy amit az ezredes tabori kártyáján ígér, azt úgy a Haza, mint ezredének katonái s a maga javára valósíthassa meg.

A „fiaink”-at szinte apai szeretettel emlegető, róluk „minden tekintetben való gondoskodást” hirdető levél teljes szövegében ez:

Harcér, 1915. május 2

Nagyon tisztelt Uram!

Bocsásson meg, hogy ápr. 25.-én kelt igen megtisztelő és szives soraira csak levelezőlapon válaszolok, azonban a harci események egy ezredparancsnoknak csak kevés időt és pihenést engednek. Fogadja tehát e formában, ezredem nevében legszívélyesebb és legőszintébb köszönetemet a minket annyira kiténtető elismerés kifejezéseért és szerencsekívánataiért. Azon tudat, hogy az otthonlevők ily meleg érzással kísérik sorsunkat, büszkeséggel tölt el, acélozza akaratunkat és kitartásunkat a veszélyek és faredalmak óráiban. Kérem Önt, ezen köszönetünket alkalmas formában a polgárságnak is adja tudtára, biztosítván őket, hogy legszebb kötelességemnek ismerem fiaikról — derék és vitéz 26-saimról minden tekintetben gondoskodni, s hogy őket — ha lsten is így akarja — rövid időn belül teljes számban és mindenestre dicsőséggel hazahozzam. Fogadja legkiválóbb tisztetélem nyilvánítását.

Ludwig v. Tlaskal,
ezredes.

A világháború krónikája.

Május 6.

Az osztrák-magyar csapatok bevonulnak Tarnovba. Elfoglaljuk a Kárpátokban Jaszlót és Duklát, minek következtében Boroevics és Marvitz német tábornok már a lupkovi szorosig megverten adja fel eddigi állásait, mert a teljes megsemmisülés veszélye fenyegeti. Északon az orosz határőrsereg visszavonul a riga-vilnai vonalon, mert Libaunál a vasuti vonalat a németek átvágják. A nyugati hadszíntéren Ipernnél a németek egy major. elfoglalnak s a vasut mentén előre haladnak. Az Ailly erdőben a franciákat állásukból kiverik, mintegy 2000 franciát elfognak, több ágyút és géppuskát zsákmányolnak. — A Dardanellákban az entente hatalmak sikertelen próbálkoznak. A törökök a szmirnai kikötőben három ellenséges gőzöst elsüllyesztenek. — Olaszország az entente hatalmakkal tárgyal. — Japán Kinához ultimátumot intéz melyben 48 órányi időt enged a nyilatkozatra.

Május 7.

Galiciában a megvert orosz hadsereg üldözése folyik. A hadizászmány minden előretölt lépéssel növekedik. Az oroszok ellentámadással próbálják újat állni az üldözésnek s fedezni a visszavonulást, amelyet azonban a miénk mindenütt visszavernek s eközben elfognak egy teljes orosz hadsereget. A németek a kovnoi kerületben szintén visszavonulásra kényszerítik az oroszokat. — Ipern környékén az angolok támadnak, de szintén nagy veszteséget szenvednek. — Egyébként a nyugati hadszíntéren a háborús felek állása nem változik. Olasz szocialisták tüntetnek a háború ellen.

Május 8.

Magyarország területe megtisztul az oroszoktól. A Beszkidébe szorult oroszokat lefegyverzik. A Galiciában elfogott oroszok száma 70 ezerre emelkedik. Megszálljuk Krosznót. A németek a Balti tenger mellett elfoglalják Libau, megerősített orosz kikötőt. — A németek elsüllyesztik a liverpooli Cunard társaság Lusitania című óriás hajóját, melyen több mint 2000 ember volt, kik közül alig hatszáz menekült meg s amely ágyúkkal volt felszerelve és nagymennyiségű muníciónal vitt. A Dardanellákban a törökök megsemmisítettek egy ellenséges zászlóaljot. — Rómában

egybehívták a minisztertanácsot. — A magyar kormány kibocsátja a második hadikölcsönre szóló felhívást.

Május 9.

Az orosz front kétszáz kilométer hosszúságban vonul vissza — A szövetségesek üldözés közben átlélik az Uzsook-Krosznó-Szeucsin vonalat, Mackensen seregei pedig a Vyslock folyót. A zaleszczyki hidtót a miénk rohammal beveszik. A németek Libaunál nagy hadiszerraktárakat zsákmányolnak. — A nyugati csatáren a németek az ellenséget az yperni országutak mentén elfoglalt állásaikból kiverik s elfoglalják Frenzenberg és Verlorenhoek helységeket, minek folytán birtokába jutnak a vidék felett uralkodó magaslatoknak. — Nagy feltűnést kelt az a tudósítás, hogy két angol hajóraj a norvég tengerpart mentén egymással összeütközött s tévedésből egymást összelöközte. A Dardanelláknál az ellenség hadihajóinak védelme alatt Ari Burni és Sedil Bahr ellen támadásokat kísérel meg, de a törökök visszaverik, sőt annak állásaiba hatolva nagy zsákmányra tesznek szert. — Az angolok a Lusitania elsüllyesztése miatt javjeszkelnek s Amerikát hívják fel a megtorlásra.

Május 10.

Az orosz foglyok száma a hivatalos jelentés szerint eléri a százezret. Az oroszok vesztesége több mint 150 ezer ember, Dimitriev Ratko hadseregét a szövetségesek a Szanok és Liszko körüli területre szorítják s ellene minden irányból előrenyomulnak. — A franciák és az angolok a galiciai győzelem ellensúlyozására nagy támadást indítanak meg, amelyet a németek az ellenség igen nagy veszteségei mellett visszavernek, kik Flandriában is tért nyernek. A németek folytatják Dünkirchen bombázását. Törökországban nagy összeesküvésnek jönnek nyomára, melynek főszervezői Szabah Eddin herceg, Venizelos elcsapott görög miniszterelnök és Lord Kitchener az angol fővezér voltak, — melynek célja Konstantinápolyt ellenséges kézre való juttatása volt, de amelyet a rendőrfőnökök kiszemelt török ezredes elárult a kormányának. Olaszországot Anglia azzal fenyegeti, hogy ha nem áll az entente mellé, nem ad neki szentet. Kina elfogadta Japán legutóbbi jegyzékét. — Lusitania miatt az angol sajtó Amerikában akarja az ellenséges hangulatot Németország ellen felkelteni.

Május 11.

Lengyelországban az ellenséges déli szárny is megkezdte visszavonulását, miután a Nida arcvonalat többé nem tudta tartani. Az Erdős Kárpátokban előrenyomult csapataink Baligródnál visszaverik az ellenséget. Délkelet-Galiciában az oroszok előretörést kísérelnek meg. Zaleszczykit kiűritjük. A nyugat-galiciai győzelem egyre jobban mutatja a III. és VIII. orosz hadsereg vereségét. — Az angolok Westend közelében hajóágyúkkal próbálják ellensúlyozni a németek támadását, azonban a német parti ütegek visszakergetik. A német ostromgyűrű egyre szűkebb lesz Ipern körül. — Olaszországban az entente nagy agtalása dacára nagy tüntetések vannak a háború ellen. Giolitti és Titoni belépnek a kabinetbe.

Május 12.

Seregeink átlélik a Sant és a Nidát, az oroszok Przemysl irányában visszavonulnak. Rzeszov, Dynov, Sanok és Lisko a miénk. Az orosz frontnak az uzsoki szorosától keletre eső része is ingani kezd, ennek ellensúlyozása végett az oroszok nyugaton támadni kezdenek hirtelen összevont nagy erővel. A nyugati hadszíntéren Ipernnél a skótoktól egy fontos magaslatot foglaltak el a németek, akik egyébként az összes arcvonalon visszaverték a franciák támadását. A Dardanellákban az ellenséges orosz hajóraj próbálkozott csapatokat partra szállítani, de Javusz török pánccelos heves tüze-ése az első orosz pánccelos oldalba találván, az egész hajóraj visszavonulásra kényszerítette. Németország körjegyzékét intéz a hatalmakhoz a Lusitania elsüllyesztése miatt, melyben Angliára hárítja a felelősséget. Az angol csősélek tehetetlen dühében a német üzleteken tölti bosszuját.

Május 13.

A galíciai győzelem eddigi eredménye 143.500 fogoly, 100 ágyú és 350 gépfegyver. Csapatunk üldözés közben elérik Dubieckát, Kolbusevát és Landsutot. Teljes zűrzavar az orosz hadseregben. Az uzsoi hágtól keletre a németek és magyar honvédek az oroszok több állását rohammal elfoglalják. A németek elfoglalják Kielcet, orosz tartományi fővárost. A nyugati hadszíntéren a németek kiűrik Carencyt. A római francia nagykövet új instrukciót kér kormányától. Az olasz király a kamarára bizza a döntést, mely huszadikán ül egybe. Salandra miniszterelnök lemond, amiben a helyzet javulását látják.

Különfelek.

— **A hadikölcsön és a takarékpénztári betétek.** A most kibocsátásra kerülő hadikölcsönnél — éppúgy, mint az elsőt — a pénzügyi kormány a legnagyobb súlyt arra helyezi, hogy a jegyzés céljaira elsősorban a gyümölcsöszetlenül heverő tőkék mozgósíthatóak. E holt tőkék akként a közgazdasági élet csatornáiba visszavezetve, életre kelnek és egyaránt megbecsülhetően szolgálnak a nemzeti élet-halál harcának győzelme betéjezhete és jövő pénzügyi politikánk új alapra helyezése érdekében. Egyben azonban a busás kamatnyújtás által nagy és biztos hasznot juttatnak széles néprétegnek heverő tőkéiknek. De kétségtelen, hogy a tesaurált pénzeszközök mellett a közönség a takarékpénztári betéteket is igyekszik fog a szembeszökően kedvező feltételek mellett kibocsátásra kerülő kölcsön jegyzésére igénybe venni. Az augusztus 1. után elhelyezett s így moratorium alá nem eső betétek a felmondási idők betartásával erre természetesen igénybe vehetők. A tömegesen és országsszerűt mindentől aláírás helyekül jelentezett pénztételeknek hatalmas hálózata a maga egészében hazafias lelkesedéssel állott az első hadikölcsön nagy nemzeti fontosságú ügyének szolgálatába és a hadikölcsön sikeréhez fűződő egyetemes nagy érdeket teljeszen átérve, saját érdekeik háttérbe szorításával, működtek közre abban, hogy az első hadikölcsön jegyzésébe minél szélesebb rétegek és minél nagyobb tőkék vonassanak be. A pénztételek e magatartásának lehetősége a legzsebb világot vetette pénztételeink szolid megalapozottságára és őket közgazdasági hivatásuk magaslátán álló tényezőkné mutatva be. A multnak ez a tapasztalata és az új kölcsön kibocsátásánál a takarékpénztári betétek kellő védelmére tervbe vett intézkedések, nemkülönbén a pénzpiacnak jelenlegi kedvező helyzete jogosá teszik azt a várakozást, hogy pénzügyi szervezeteink a maga országos hálózatát eszattal is hazafias lelkesedéssel fogja a hadikölcsön ügyének szolgálatába állítani és teljes odaadással, a nélkülözhető tőkeerő készséges rendelkezésére bocsátásával fogja előmozdítani gazdasági erőfeszítésünk minél teljesebb sikerét.

— **Hivatalos látogatás.** Dr. Jánosí Béla, a M. Tud. Akad. tagja, miniszteri biztos, folyó hó 10. és 11.-én vegzte hivatalos látogatását a főgimnázium VII. és VIII. osztályaiban. Jelenvolt a VIII. o. magyar-, német- filozófia vizsgálatsin és meghallgatta a VII. o. ban a magyar és német előadásokat. A legnagyobb megelégedést és elismerést fejezte ki az intézet igazgatójának és tanárainak és mindet tekintetben kielégítőnek találta a tanulók tudását és szorgalmát.

— **Katonai hangverseny.** A Léván állomásozó 77.-ik gyalogezrednek kiváló erőkből álló zenekara jóes karmesterének ügyes vezetése mellett tegnap este tarotta meg a városi szálloda színháztermében a Vöröskereszt-Egyesület javára a harmadik hangversenyét, amely ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben méltóképpen sorakozik a zenekar által előzőleg rendezett két hangversenyhez. A közönség örömmel és a legnagyobb élvezettel hallgatta a művészi színvonalon álló műsort és minden szám után

a gyönyörű darabokért és precíz játékért szűnni alig akaró tapsal fejezte ki a zenekarnak őszinte elismerését.

— **Színészek jönnek.** A soproni színtársulat, amelynek művezető igazgatója a nálunk már jól és előnyösen ismert Szabó Ferenc, kiváló erőkből alakított társulattal e hó 18-án, kedden, a *Mozitündér* bemutatásával kezdi meg Léván a színházi szezonát, amelyben az előleges jelentés szerint színre kerülnek: Leungyel vér, Napsugár kisasszony, Zsuzsi kisasszony, Katicza, Ireték a táborban, Tiszavirág, Papa konvence, Dózbáb-utca 7., Jó éjt Muhi! Jönnek a németek, Takarodó, Apja lánya, Léni néni, Ezüst pille, Mihály pápa leánya, Szököt katoná, Piros bugyilláros, Magdolna, Vörös ördögök stb. — Bérletárak 20 előadásra: Oldal- és támlásszék 40 K. 80 fill., Kőrszék 28 K. 56 fill., zártzék 20 K. 40 fill. — Napi árak: Oldal- és támlásszék 2 K. 50 fill., Kőrszék 1 K. 90 fill. Zártzék 1 K. 26 fill. főtiszti állólhely 1 K. 4 fill. Karzati állólhely 42 fill. A bérlet eszközáisával Dobos Nándor titkár van megüve, aki a bérletösszegek felvételére is jogosított. A jól szervezett társulat bizonyára sok kellemes estében fogja részeseiten városunknak színházlatogató közönségét.

— **Tisztújító közgyűlés.** A lévai „Stefánia” arvánázat fenntartó négyzet f. évi május hó 2-án tartotta tisztújító közgyűlést, melyen alelnöknek: ifj. Lakner Lászlóné, titkárnak: Grimm György, penztárnoknak: Aray József választották meg.

— **Emléklapot kapnak a hősök.** A világ legnagyobb háborújában az embertőlőti szolgálatot, hogy mennyire értekel a király, legjobban mutatja legfelsőbb elhatározása. Ofelőségének rendelete folytán mindazok, akiket rendjellel vagy keresettel kitüntetett, emléklapot kapnak, amelyet sajátkezűleg fog aláírni.

— **Vizsgálat a főgimnáziumban.** A vallás- és köznevelési miniszter rendelete értelmében a főgimnáziumban a vizsgálatokat folyó hó 17—22-ike között tartják meg, 17.-én a hittanból a következő napokon pedig a többi tárgyakból. Szombat, 22.-én, 10 órakor lesz az evzáró „Te Deum.” Az értesítőket és bizonyítványokat azonban csak később kapják meg a tanulók.

— **Katonai előléptetés.** A király Kriek Lajost, a csász. és kir. 26. gyalogezred tartalékos hadnagyát, aki a harczierről már több igen értékes levelet irt lapunkba, — március hó 1. től számítandó ranggal főhadnaggyá nevezte ki.

— **A főlös gabonakészletek kinyomozása.** A pénzügyminisztérium a következő főbb eljárás módokat rendeli el a főlös gabona-, illetve lisztkészletek kinyomozásában. A rendelet a pénzügyörégeknek szól. Főös készletek a következőképpen állapítandók meg: I. Háztartásban háztartási szükséglet címen annak feje, buzából, rozából, vagy árpából, illetve ezekből készült lisztből együttesen jogosítva van 1915. aug. 15-ig számítva havonként és fejenként Budapestén annyiszor 6 kg.-ot, egyebütt annyiszor 18 kg.-ot megtartani, ahány lélek élelmészerül gondoskodik háztartása. II. Gazdaságokban gazdasági szükséglet címen megtartható: a) árpából a vetőmagszükséglet, b) árpából további oly mennyiség, amennyire a buza- és rozkonvenció elrendelt egyharmados keverésére szükség van, c) valamennyi terményből folyó évi aug. 15-ig számítva, a gazdasági cselédek esedékes konvenciójának kétharmada, d) valamennyi terményből az aratók, vagy egyéb élelmzési kötelezettséggel, vagy terménybeli járandósággal alkalmazott, vagy alkalmazandó munkásoknak a helyi szokások szerinti és aug. 15-ig számba veendő egész szükséglete. Az ezen szükségleteken felüli buza, rozsa, árpa, vagy ezekből készült liszt a főlös készlet, amelynek 1915 évi július hó végéig leendő felkutatása a pénzügyörég köteleysége. A tengeri vagy tengeriből készült liszt nem tárgya a kutatásnak. A pénzügyörég a liszt, illetve a gabona súlyát hozzávetőlegesen állapítja meg, s ha szemmel láthatólag a főlös nem több 25 kg.-nál, nem írja fel azt, csak a 25 kg.-nál több tekintendő főlösnek. A kutatásra néve a pénzügyörég

először ott vizsgálhat, ahol ő maga sejt fölőst, másodsor a feljelentett helyeken, harmadsorban ott, ahol az ellenőrzés megokoltnak látszik. Asonban mamoknál, lisztkereskedőknél és pékeknl kutatások csak külön hatósági utasítás esetén és azoknak megfelelően tartandók. A kutatásnál vagy hatósági tanúnak, vagy ennek hiányában arra való bizalmi férfinak kell lennie.

— **A fagyos szentek.** Május első napjaiban gyönyörű tavaszi idő közöztött be. Mindenki kifelé igyekezett a zöldbé, hogy a tavasz első fuvalatát élvezze. A nap melegen sütött le a derült égből és be-aranyozta sugaraival a földet. A férfiak felöltö nélkül, a nők könnyű, világos nyári ruhákban sétáltak az utcákon. Mult héfőn azonban egyszerre hűvökre fordult az idő; újra előszórtak a szekrényekből a kabátok, a melegebb ruhák. A hideg szél juttatta eszünkbe, hogy Pongrácz, Szervác, Bonifác, a gazdák rémsi köszöntöttek ránk fagyos lehetőséggel. Asonban a fagyos szentek hidegsége minden komolyabb baj nélkül elmúlt. Szerdán estefelé ismét megjavult az idő s azóta folytonosan emelkedik a meleg. Az ország egyes vidékein elvélve dör is volt, amely kisebb károkat okozott. Reméljük, hogy most már állandóan kedvező lesz az időjárás és szépen mutatkozó gyümölcs-termésünk nem fog elpusztulni. Ismét és tartósan, melegen és áldásthözön fog lesütni a május napugara, hogy azután gyönyörű, érett gyümölcseivel örvendztesen meg mindnyájunkat, amely bizonyára kitűnően fog ízleni a hadikenyér mellé.

— **Aratási és cséplési munkálatok megkönnyítése.** A kereskedelemügyi miniszter a f. évi aratási és cséplési munkálatok lebonyolításának megkönnyítése és e célból megfelelő gépészeti szakörök képzése érdekében a főhatósága alá tartozó kassai és szegedi felső ipariskolákon, a győri, kolozsvári, marosvásárhelyi, nagyváradi és temesvári fa- és fémipari szakiskolákon, a pécsi és posonyi fémipari szakiskolákon elrendelte, hogy a felsőbb évfolyamok komolyabb gondolkodású, értelmesebb tanulói az egyszerű gabona arató, marokrakó-arató és kévektő-arató-gépek működésével elméletileg és gyakorlatilag ismertessék meg és őket ezeken a gépeken előfordulható hibák kijavításán gyakorolják be, a budapesti állami felső ipariskolán pedig ezzel a tárgykörrel két párhuzamos tanfolyamot engedélyezett, amelyre az iskola kötelezően kívül álló ipari és mezőgazdasági munkások is felvétetnek. Ezenkívül intézkedett a miniszter az iránt is, hogy a nevezett iparoktatási intézeteken, valamint a debreceni és miskolci fémipari szakiskolákon és a brassói állami faipari szakiskolákon külön önkazánfűtői és lokomobil-gépkezelői tanfolyamok szerveztesen és ezekre az érdektelt gazdaközönség figyelmé is felhivassék. Egyébként a cséplési munkák megkönnyítését előzoza a cséplőgépek hajtására szolgáló lokomobilok önálló kezelésére szükséges gőzgépkezelők és önkazánfűtők alkalmazása tárgyában a földmívelésügyi miniszterrel együtt 1914. évi augusztus 4-én 59.651. szám alatt kiadott rendelet is, mely a kivételes helyzetre való tekintettel, képesítéssel nem bíró gőzgépkezelők és önkazánfűtők alkalmazását is lehetővé teszi.

— **Uj anyakönyvvezető.** A helygymnázium Szepők István dr. körmozgátsányai városi aljegyző a kösmöcsabányai anyakönyvi kerületbe időiglenes anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki s megbizta a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel.

— **Az uszora üldözése.** Az igazságügyminiszter a kir. ügyességek vezetőihez körendőletet intézett annak bevezetése mellett, hogy tudomása szerint az uszoraüldözés egyes vidékeken ismét erősen fellépett. A miniszteri rendelet azt mondja, hogy az uszoraüldözés hiányosságok dacára is kellő módot nyujtunk arra, hogy a legkülönbözőbb alakban jelentkező és formákba burkolt uszoraüldözés megtorlást nyerjenek. Főhívja tehát az ügyességeket, hogy a hatóságok területén a közgazdasági életet figyelemmel kísérjék s erre a néppel közvetlenül érintkező közigazgatási hatóságokat is kérjék föl.

— **Tűzeset.** Léván, a hó 11-én, hajnali 4 órakor, a Zach-utcában, a Lovas növények tulajdonát képező ház udvarán a fűskamra, a benne felhalmozott hamutól kigyulladt. A helyszínen gyorsan megjelent tűnörlőség ügyes működésével szerencsésen elhárította a nagyobb veszélyt, amely a tűz közvetlen közelében álló épületeket fenyegette.

— **Galiciába ne küldjünk levelet.** Gyakran előfordul, hogy egyesek Galiciának az oroszok által megszállott területen viszsamaradt hozzátartozóiknak kerülő utakon levelezést küldenek. Az orosz postaigazgatás ezeket, akár közönségesek, akár ajánlottak legyenek is, nem továbbítja, illetőleg nem kézbesíti. Ilyen levelezések küldése tehát teljesen céltalan.

— **Halálos szerencsétlenség.** E hó 4-én, az esti órákban, a kistapolcsányi vasúti állomáson tolató két vonatnak szemközt menő útközé közé került Szloboda Ernő 26 éves forgalmi gyakornok, aki az egyik vasúti kocsiat vissza akart vinni, a sötétben nem vette észre az ellenkező irányból közeledő kocsisort. A nem eléggé ovatos fiatal hivatalnok sajnálatra méltó áldozata lett az esetnek; a nagy erővel visszafutó ütközőtárcsák nyolc bordáját törték össze s ennek folytán egy órai kintlódás után elvérzés következtében meghalt. Tetemét édes atyja — a törvényszéki vizsgálat megejtése után, Jablánc községbe szállíttatta.

— **Új kétkoronás bankjegy.** Bécsi hírek szerint az Osztrák és Magyar Bank új kétkoronás bankjegyeket fog kibocsátani. A múlt év augusztusában, az aprópénzhiány idején kibocsátott kétkoronásokat ugyanis ismétetlen hamisították úgy, hogy tanácsosnak látszott új kétkoronás bankjegyet készíteni, amely kiválóan művészi kiviteletű lesz.

— **A moziban az idény befejezéséül** ma két előadás lesz; és pedig: délután 3 órakor fél- s este fél 9 órakor rendes helyárrakkal. A műsor fénypontját a Nordisk Films Compagnie ujdonsága a *Nap leánya* című háromfelvonásos dráma fogja képezni, amelynek szerepeit a legkiválóbb színészek alakítják. Bemutatásra kerül *A fenségy*, 3 felvonásos vígjáték is. Humoros darabok: *Az ellopott furulya* és *Svengali*. Igen érdekes természetes felvétel: *A kőnigsbergi foglyotábor*.

— **A népfelkelő tengerész.** A legtöbb lefolyt népfelkelő sorozáson történt meg a következő eset. Egy 42 éves népfelkelő is odaállt a sorozó-bizottság elé; csak hogy a tisztaság tekintetében sok kívánnivalót hagyott maga után. Ezt meglátja a sorozó orvos és mérgesen rákiált: — Menjen csak be a fürdőszobába, ott mosakodjék meg tisztára és csak azután jöjjön be a magyar negyvenkettes engedelmességet; de amikor meglátta a fürdőkádát, nagyot sóhajtvá így kiáltott föl: — Jaj Istenem, én bizonyára — a tengerészhöz kerülök!

— **Gyülelény csomagok.** A kereskedelmiügyi miniszter e napokban rendeletet bocsátott ki a postahivatalokhoz, hogy olyan tábori postai csomagokat, amelyek gyülelény vagy robbanó anyagokat tartalmaznak, szállításra ne fogadjanak el. Miután több ilyen csomag tüzet fogott és elpusztult, a rendelet értelmében gyufát, benzintüszerszámot, petróleumot és spirítust ezután nem lehet feladni. Aki ezen rendelkezés ellen vét, azt szigorúan megbüntetik.

— **Helyreigazítás.** Vonatkozással a lapunk május 9-iki számában megjelent Generáli közleményekre, utólag még megjegyezzük, miszerint ezen régi és gazdag biztosító intézet főügynöksége Léván Frommer Mórnál van.

— **Gyümölcs-feldolgozó gépek a községeknek.** A földművelésügyi miniszter arról értesítette a vármegyék alispánjait, hogy azon községeknek, melyekben tömeges és friss állapotban értékesíthető gyümölcs-termés várható, — három-hat heti ingyenes használatra gyümölcsfeldolgozó gépeket bocsát rendelkezésre, ha a községek eszíránt való kérévényeiket a használatbavétel előtt 30 nappal hozzá felterjesztik.

A második magyar hadikölcsön.

A hosszan elhúzódó háború szükségessé teszi, hogy a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadi-kölcsön bocsáttassék ki. E szükségletek fedezésére a pénzügyminiszter az első hadi-kölcsön címleteinek megfelelő, 6°/_o-kal kamatozó járadékkölcsön-kötvényeket és ezzel egyidejűleg 5¹/₂^o/_o os járadékkölcsön-kötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ezuttal is közvetlenül fordul a közönséghez, mint ez legutóbb a Német birodalomban is történt és a kibocsátás összege a nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítást nyerni. Az aláírás f. évi május 12-től 26-ig bezárólag fog megtartani.

Aláírási helyekül szerepelnek az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és közvetítő helyei s az összes számottevő hazai pénzügyintézetek.

A kibocsátásra kerülő és 6°/_o-kal kamatozó kölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért;

a) ha az aláírásokról az egész aláírt összeg befizettetik, 97 K 50 f-ben;

b) ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, 98 K-ban állapított meg.

Az 5¹/₂^o/_o-kal kamatozó kölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért:

a) ha az aláírásokról az egész aláírt összeg befizettetik, 90 K 80 f-ben;

b) ha pedig kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, 91 K 20 f-ben állapított meg.

A 6°/_o-os kölcsönnél a legkisebb jegyezhető összeg 50 K, az 5¹/₂^o/_o-os kölcsönél 100 K.

A második hadi-kölcsön 6°/_o-os típusú kötvényei 1915. május 1-től kezdődőleg és minden év május 1-én és november 1-én lejáró utólagos részletekben kamatoznak, tehát az első szelvény 1915. november 1-én esedékes. A folyó évi május hó 1-től az aláírás napjáig járó folyó kamatok azonban az aláíróknak nem kell megterítenie.

Az 5¹/₂^o/_o-os típusú kötvények pedig 1915. június 1-től kezdődőleg és minden év június 1-én és december 1-én lejáró tévői utólagos részletekben kamatoznak. A kamatfizetés folyó évi június 1-ével kezdődik, tehát az első szelvény folyó évi december 1-én esedékes.

Mindkét típusú kötvényre az aláírt összegek az aláírási helynél fizetendők be és az aláírási aron felül az aláíróval szemben sem folyókamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az egész aláírt összeg befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál a részletekben történő befizetés kedvezménye igénybe vehető, az aláírás alkalmával azonban az aláírt összeg 10°/_o-a biztosítésként leteendő és pedig a kir. allampénztárnak és adóhivataloknak, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalainál, továbbá az 1398: XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezettel készpénzben, a többi aláírási helynél pedig vagy készpénzben, vagy olyan értékpapirokban, amelyeket az aláírási hely elfogadhatóknak tart. A részletek pedig a következőképpen fizetendők:

a jegyzett összeg	25 ^o / _o -a	legkisebb	1915. június 8-ig,
" " "	25 ^o / _o -a	"	1915. június 18-ig,
" " "	25 ^o / _o -a	"	1915. június 28-ig,
" " "	25 ^o / _o -a	"	1915. július 8-ig.

A teljes befizetés megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-úrlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélileg is eszközölhető.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényeket kap, amelyek a fél kívánatára 1915. június 14-től kezdve a m. kir. pénzügyminiszter részéről kiállított ideiglenes elismervényekre fognak kicseréltetni. A végleges kötvények kiadására nézve, illetve a fél kívánatára kiadott ideig-

lenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejkorán hirdetmény útján fog a felhívás közzététetni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, ahol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

Az 5¹/₂^o/_o-os kölcsönél zárolásnak helye nincsen, a második hadi-kölcsön 6°/_o-kal kamatozó kötvényei azonban — ép úgy, mint az első hadi-kölcsön kötvényei — zároltan is jegyezhetők lesznek és az aláíró, aki az általa jegyzett kötvényeket zárolja és a zárolást öt és fél éven át fel nem oldja, azt a jogot nyeri, hogy az 5¹/₂ évi időszak utolsó évnegyedében, legkésőbb 1920. november 1-én a kötvényen alapuló követelését e naptól számított egy évre névértékben leendő visszafizetésre felmondhatja. A m. kir. kincstár köteles az ilyképp felmondott kötvényeket legkésőbb 1921. november 1-én névértékben visszafizetni. A zárolásból kifolyólag az aláíró felet költség nem terheli.

Zárolásnak csak 1000 K-át meghaladó összegű jegyzéseknél van helye.

A m. kir. pénzügyminiszterium fentartja magának azt a jogot, hogy előre közzéteendő három havi előzetes felmondás mellett vagy a 6°/_o-os, mint az 5¹/₂^o/_o-os kölcsön egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás a 6°/_o-kal kamatozó kötvényekre nézve 1921. május 1-ét megelőző időre, az 5¹/₂^o/_o-kal kamatozó kötvényekre nézve pedig 1925. június 1-ét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

A kölcsönre történő befizetésekre a moratorium alá nem eső betétek — a felmondási határidő betartásával — korlátlanul igénybevehetők.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknek 1914. évi augusztus hó 1. előtt betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett, egyébként moratorium alá eső betétek azonban a kibocsátásra kerülő járadékkölcsön-kötvényekre történő befizetések céljára a két kölcsönre együttesen a jegyzés idejében fennálló összegük 25°/_o-a, de legfeljebb a betét tulajdonosa által jegyzett összeg 25°/_o-a erejéig vehetők igénybe.

Azok, akik a befizetésekre ilyen, egyébként moratorium alá eső betétjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

A kibocsátandó kötvényekre és pedig úgy a szabad, mint a zárolt darabokra, az Osztrák-magyar bank és a m. kir. hadi kölcsönpenztár e járadékkötvényeknek kézi zálogul lekötése mellett, a névérték 75°/_o-áig a mindenkor hivatalt váltóleszámitolási kamatlábon nyujtanak kölcsönt. Ez a kedvezmény legalább 1916. évi július 8-ig marad érvényben. A nevezett két intézet ugyancsak a mindenkor hivatalt váltóleszámitolási kamatlábon nyujt náluk zálogul elfogadható értékpapirokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A meghosszabbított ily kölcsönök a mérsékelt kamatláb kedvezményében szintén részesülnek és pedig legalább 1916. évi július 8-ig. A fenti befizetési határidők alatt folyósított kölcsönök után a fél kívánatára a mindenkor hivatalt váltóleszámitolási kamatláb helyett 1916. évi július 8-ig évi 5°/_o-os állandó kamatláb biztosítatik.

Az aláírók kívánására e járadékkölcsönök kötvényeit a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek és az Osztrák-magyar bank budapesti főintézete, valamint a magyar szent korona országai, továbbá Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai 1916. június 30-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

A második hadikölcsön előnyös feltételei, a pénzpiac kedvező helyzete és annak felismerése, hogy a kölcsön jegyzésében minél nagyobb részvétel az aláírók magánérdekei mellett a közérdeket is nagy mértékben szolgálja, biztosítéka annak, hogy a kölcsön jegyzésének eredményében az ország közgazdasági ereje ép oly impozánsan fog megnyilvánulni, mint az első hadikölcsön alkalmával.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság tekintetes Főügynökségének **L é v á n.**

Férjem, Kovács Lajos után, ki a biztosítás első évében halt el, az életbiztosítási összegnek teljes egészében való kifizetése és az e körül tanusított előzékeny és a szívességig méltányos eljárásáért hálás köszönetet mondok.

Léván, 1915. május 14.

Özv. Kovács Lajosné.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy postahivataluknál az előfizetés megújítása iránt szíveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

Lévai piaciárak.

Bovátvezető: Dr. Horváth Gyula (endörkapitány).

Buza m.-mázásánként 39 kor, 50 fillértől 39 kor, 50 fill. Kétazeres 31 kor. — fill. 31 kor. — fill. Rossz 32 kor. — fill. 32 kor. — fill. Arpa 27 kor, 50 fill. 27 kor, 50 fill. Zab 24 kor. — fill. 24 kor. — fill. Kukorica 27 kor, 50 fill. 27 kor, 50 fill. — Lencse 80 kor. — fill. 80 kor. — fill. — Bab 80 kor. — fill. 80 kor. — fill. — Köles — kor — fill. — kor. — fill.

Műveljünk meg minden talpalattnyi földet!

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1915. évi máj. hó 2-től 1915. évi máj. hó 9-ig Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Fehér Soma Steiner Emma	leány	Erzsébet
Hugyez Imre Hangai K.	leány	Margit Mária
Sinkovics János Sztrubula T.	leány	Julianna

Halalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Soja Károly	61 éves	Agygutaütés
Guba József	1 hó	Gyengeség
Kuna Mihály	16 éves	Tüdőgümőkór
Hutóra András	49 .	Lágyéksérv

A lévai kereskedelmi bank r. t.
a z u j

6% s 5½% hadikölcsön
hivatalos aláírási helye.

Jegyzéseket elfogad
május hó 26-ig
eredeti feltételek mellett.

Házvezető

vagy gazdasszonynak ajánkozik gyakorlattal bíró 26 éves nő Lenárd Erzsébet Léva Kossuth u. 8.

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgósínház
músora érdekes.

TAVASZI VÁSÁR!

KERN TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPÍTOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csemegeárak.

Naponta friss felvágottak.

Főtt prágai sonka, teavaj.

Legjobb minőségű kávék.

„Gloria” pörkölt kávé különlegesség.

Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasáruk és konyhafelszerelési cikkek.

Valódi nikkell, aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas konyhaedények, modern háztartási cikkek. Villamos főzőedények, torralók és vasalók.

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, csákány, aczélvilla, fűrés, ojtókés, metszőolló, ágfűrés, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gépszij gyári áron.

Összes kerti-, mezőgazdasági-, méhészeti- és tejgazdasági szerszámok. — — —

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horganyozott sodronyfonat kerítés nagy raktára. — — Szuperfoszfát lerakat.

A KÖZSÉGI TISZTVISELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK SZERZŐDÉSES SZÁLLÍTÓI.

Hivatalos közlemény.

2163—1915. szám.

Pályázati hirdetés.

Léva r. t. városnál a mozgósítás folytán haddavonult városi állatorvos ideiglenes helyettesítésére a város képviselőtestületének 1805—1915. számú határozata folytán pályázatot hirdetek.

A helyettesítés addig tart, míg a városi állatorvosi állás helyettesítésének szüksége fenforog.

Ez ideiglenes helyettesítés az állás javadalmasát képező illetmények: a X. fizetési osztály 3 fokozatának megfelelő évi 2000 korona törzsfizetés és évi 540 korona lakbér arányában díjazatik ez illetményeknek az ideiglenes helyettesítés időtartamára eső része mellett.

Magán gyakorlat csak annyiban van megengedve, amennyiben ez a hivatali teendők ellátásának sérelme nélkül folytatható.

A várostól semmiféle külön díjazás nem igényelhető.

A városi szervezési szabályrendelet határozmányai folyamodókra nézve kötelezők.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik a jelzett helyettesítést elnyerni óhajtják, hogy törvényes minősítésüket, eddigi alkalmazásukat, kifogástalan erkölcsi és állampolgári magatartásukat igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hivatalomnál 1915. évi június hó 10. napjának déli 12 órájáig annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező kérvényeket nem veszem figyelembe.

A választás határnapja a kérvények beérkezése után tüzetik ki.

Léva, 1915. évi május hó 10.-én.

Bódogh Lajos,
polgármester.

Adakozzunk a Vörös-kereszt Egyesületnek!

Nyilttér.

Eladó trágya.

Nagyobb mennyiségű lóistálló trágya eladó. Bővebbet Léván Ladanyi-utca 7 szám.

== Kölcsonkönyvtár ==

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVAN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

Császárfürdő. Budapesten. Nyári és téli gyógyhely a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú Kőnes hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők: hölög-, szensavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen ivó-kúra és légzőszervek hurutos eseteiben a testi pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak: Gyógy és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld. **Az igazgatóság.**

2760—1915. szám.

HIRDETMEY.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. minisztériumnak 1915. évi március hó 30.-án 1114—915. M. E. sz. alatt kelt rendelete alapján a 8682—1914. M. E. számú rendelet 5 §-a szerint működő ármegállapító bizottság a búzából rozsból, árpából és tengeriből készült lisztfajták legmagasabb árait a következőkben állapította meg:

A terület megnevezése	Buzából készült						Tengeri liszt													
	Finom térszta-liszt		Főzőliszt		Kenyérliszt		Sima őrlésű liszt		Rozsliszt		Árpaliszt		Közönséges tengeriből		Cinguantin tengeriből					
	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.	K.	f.				
Az egész vármegye, Kőrmöczbánya várost kivéve	77	42	63	60	43	05	45	82	41	76	40	70	34	84	33	28	37	52	35	84
Kőrmöczbánya város	78	40	64	40	43	60	46	40	41	76	40	70	34	84	33	28	37	52	35	84

Felhívom a közönség figyelmét, hogy ezen áraknál magasabb árak követelése kihágást képez és a m. kir. minisztérium 1914. évi 8682. M. E. számú rendeletének 8. §-a alapján 15 napig terjedhető elzárással és kettőszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Léva, 1915. évi május hó 18.-án.

Bódogh Lajos,
polgármester.

KÖNYVEK

a legdiszesebb kivitelben
bekötetnek Nyitrai és Társa r. t. könyvkötészetében Léván.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L é v á n .

Telefon szám: 33

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gözcséplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek. Világhírű RAPID láncoskutat.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.